

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే

॥ చతుఃపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ చతుఃపంచాశః సర్గః ॥

భేదనీత్యా వానరాన్ స్వపక్షే సమానీయ హనుమతాంగదస్యాత్మనా సహ
చలితుం ప్రబోధనం

తథా బ్రువతి తారే తు తారాధిపతివర్చసి |
అథ మేనే హృతం రాజ్యం హనూమానంగదేన తత్ ॥ 4.54.1 ॥

బుద్ధ్యా హ్యష్టాంగయా యుక్తం చతుర్బలసమన్వితం |
చతుర్దశగుణం మేనే హనూమాన్ వాలినః సుతం ॥ 4.54.2 ॥

ఆపూర్యమాణం శశ్వచ్ఛ తేజోబలపరాక్రమైః |
శశినం శుక్లపక్షాదౌ వర్ణమానమివ శ్రియా ॥ 4.54.3 ॥

బృహస్పతిసమం బుద్ధ్యా విక్రమే సదృశం పితుః |
శుశ్రూషమాణం తారస్య శుక్రస్యేవ పురందరం ॥ 4.54.4 ॥

భర్తురర్థే పరిశ్రాంతం సర్వశాస్త్రవిశారదః |
అభిసంధాతుమారేభే హనూమానంగదం తతః ॥ 4.54.5 ॥

స చతుర్ణాముపాయానాం తృతీయముపవర్ణయన్ |
భేదయామాస తాన్ సర్వాన్ వానరాన్ వాక్యసంపదా ॥ 4.54.6 ॥

తేషు సర్వేషు భిన్నేషు తతోఽభీషయదంగదం |
భీషణైర్వివిధైర్వాక్యైః కోపోపాయసమన్వితైః ॥ 4.54.7 ॥

త్వం సమర్థతరః పిత్రా యుద్ధే తారేయ వై ధ్రువం |
దృఢం ధారయితుం శక్తః కపిరాజ్యం యథా పితా || 4.54.8 ||

నిత్యమస్థిరచిత్తా హి కపయో హరిపుంగవ |
నాజ్ఞాప్యం విషహిష్యంతి పుత్రదారం వినా త్వయా || 4.54.9 ||

త్వాం నైతే హ్యనురంజేయుః ప్రత్యక్షం ప్రవదామి తే |
యథాయం జాంబవాన్ నీలః సుహోత్రశ్చ మహాకపిః || 4.54.10 ||

నహ్యహం తే ఇమే సర్వే సామదానాదిభిర్గుణైః |
దండేన న త్వయా శక్యాః సుగ్రీవాదపకర్షితుం || 4.54.11 ||

విగృహ్యసనమప్యాహర్దుర్బలేన బలీయసా |
ఆత్మరక్షాకరస్తస్మాన్న విగృహ్ణాత దుర్బలః || 4.54.12 ||

యాం చేమాం మన్యసే ధాత్రీమేతద్ బిలమితి శ్రుతం |
ఏతల్లక్ష్మణబాణానామీషత్ కార్యం విదారణం || 4.54.13 ||

స్వల్పం హి కృతమింద్రేణ క్షిపతా హ్యశనిం పురా |
లక్ష్మణో నిశితైర్బాణైర్భింధ్యాత్ పత్రపుటం యథా || 4.54.14 ||

లక్ష్మణస్య చ నారాచా బహవః సంతి తద్విధాః |
వజ్రాశనిసమస్పర్శా గిరీణామపి దారకాః || 4.54.15 ||

అవస్థానం యదైవ త్వమాసిష్యసి పరంతప |
తదైవ హరయః సర్వే త్యక్ష్వంతి కృతనిశ్చయాః || 4.54.16 ||

స్మరంతః పుత్రదారాణాం నిత్యోద్విగ్నా బుభుక్షితాః |
ఖేదితా దుఃఖశయాభిస్త్యాం కరిష్యంతి పృష్ఠతః || 4.54.17 ||

స త్వం హీనః సుహృద్భిశ్చ హితకామైశ్చ బంధుభిః |
తృణాదపి భృశోద్విగ్నః స్పందమానాద్ భవిష్యసి || 4.54.18 ||

న చ జాతు న హింసుస్త్వాం ఘోరా లక్ష్మణసాయకాః |
అపవృత్తం జిఘాంసంతో మహావేగా దురాసదాః || 4.54.19 ||

అస్మాభిస్తు గతం సార్థం వినీతవదుపస్థితం |
ఆనుపూర్వాత్తు సుగ్రీవో రాజ్యే త్వాం స్థాపయిష్యతి || 4.54.20 ||

ధర్మరాజః పితృవ్యస్తే ప్రీతికామో దృఢవ్రతః |
శుచిః సత్యవ్రతిజ్ఞశ్చ స త్వాం జాతు న నాశయేత్ || 4.54.21 ||

ప్రియకామశ్చ తే మాతుస్తదర్థం చాస్య జీవితం |
తస్యాపత్యం చ నాస్త్యన్యత్ తస్మాదంగద గమ్యతాం || 4.54.22 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
కిష్కింధాకాండే చతుఃపంచాశః సర్గః ||